

Warszawa, 5 sierpnia 2009 r.

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

HORzg/070/127/2009

SECRETARIAT
Miana Prac Senackich
Wpłynęło dn. 7.08.09
nr. 5414 podpis

Pani Krystyna Bochenek

Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szczerze Pani Marszałek

W nawiązaniu do pisma z dnia 8 lipca 2009 r., znak: BPS/DSK-043-1841/09, przy którym przekazane zostało wspólne oświadczenie senatorów Grzegorza Wojciechowskiego oraz Wiesława Dobkowskiego w sprawie organizmów genetycznie zmodyfikowanych, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Odnosząc się do pytania panów senatorów „Czy istnieją plany resortu, jeśli tak to jakie, w zakresie wspierania rolnictwa naturalnego, tradycyjnego i ekologicznego w Polsce tak, by zatrzymać ekspansję rolnictwa przemysłowego” informuję, że działania resortu rolnictwa obejmują przede wszystkim wsparcie produkcji konwencjonalnej i ekologicznej. W oparciu o dostępne mechanizmy finansowe, producenci rolni wytwarzający produkty w ramach rolnictwa ekologicznego oraz innych systemów żywności wysokiej jakości wspierani są z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013). Wsparcie dla producentów wyrobów uczestniczących w systemach jakości żywności przygotowane zostało w ramach dwóch działań: „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” oraz „Działania informacyjne i promocyjne”. W przypadku obu działań do wsparcia kwalifikują się wspólnotowe systemy jakości żywności, zgodnie z którymi wytwarza się produkty regionalne (System Chronionych Nazw Pochodzenia i Chronionych

HOR-4909/2009.08.06

Oznaczeń Geograficznych), tradycyjne (System Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności), produkty rolnictwa ekologicznego oraz krajowy system jakości żywności - integrowana produkcja (IP). Obecnie został zaakceptowany przez Komisję Europejską, do wsparcia w ramach PROW 2007-2013, kolejny krajowy system jakości żywności - „Jakość i Tradycja”.

Pomoc w przypadku pierwszego działania polega na refundacji kosztów poniesionych przez producentów rolnych z tytułu uczestnictwa w danym systemie jakości żywności. Wsparcie w ramach tego działania udzielane jest po każdym roku uczestnictwa w systemie, przez okres pięciu lat. Maksymalna wysokość wsparcia w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” wynosi 3200 zł na rok w przypadku Systemu Chronionych Nazw Pochodzenia, Chronionych Oznaczeń Geograficznych oraz Gwarantowanych Tradycyjnych Specjalności, w przypadku rolnictwa ekologicznego - 996 zł, a wsparcie dla produkcji integrowanej wynosi nie więcej niż 2750 zł. Ze względu na specyfikę integrowanej produkcji, jeżeli w danym roku producent rolny nie poniósł kosztów na kontrolę, wówczas maksymalna wysokość wsparcia wynosi 750 zł. W przypadku systemu „Jakość i Tradycja” maksymalna wysokość wsparcia wynosi 1470 zł na rok. Powyższe stawki zostały ustalone podczas przygotowywania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, na podstawie analizy kosztów związanych z funkcjonowaniem systemów. Wysokość wsparcia w danym roku oblicza się na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów na kontrolę, w wyniku której wydawane są certyfikaty potwierdzające wytwarzanie produktów zgodnie ze specyfikacją, składkę na rzecz grupy producentów, która skupia i reprezentuje producentów wytwarzających produkty w ramach danego systemu jakości żywności. Ponadto, w odniesieniu do integrowanej produkcji, refundacji podlegają koszty poniesione na zakup publikacji poświęconych zasadom prowadzenia integrowanej produkcji oraz na zakup pułapek lepowych i feromonowych.

W ramach drugiego z wymienionych działań - „Działania informacyjne i promocyjne” planowane wsparcie będzie udzielane na tych samych zasadach wszystkim kwalifikującym się systemom jakości żywności. Beneficjentami w przypadku tego działania mogą być grupy producentów, niezależnie od ich formy prawnej, które skupiają podmioty aktywnie uczestniczące w systemach jakości żywności i wytwarzające produkty, których dotyczy działanie. Refundacji w ramach działania podlega 70% kosztów kwalifikowanych, poniesionych na realizację działań informacyjnych i promocyjnych na rynku wewnętrznym. Maksymalny czas trwania tych działań wynosi dwa lata.

Działanie „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” zostało uruchomione 15 maja 2009 r., a uruchomienie drugiego z wymienionych działań planowane jest w drugiej połowie 2009 r.

Ponadto, w celu wsparcia rozwoju sektora ekologicznego w Polsce, Agencja Rynku Rolnego we współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzi kampanię informacyjną na rzecz promocji rolnictwa ekologicznego, przewidzianą na lata 2006-2009. Kampania ma na celu podniesienie świadomości ekologicznej w społeczeństwie, zwiększenie popytu wewnętrznego na produkty ekologiczne oraz zainteresowanie potencjalnych producentów tego rodzaju produkcją. Trzyletnia kampania jest skierowana do rolników, wytwórców i przetwórców produktów ekologicznych, handlowców, hurtowników oraz do potencjalnych konsumentów żywności ekologicznej. Kampania ta jest finansowana w 50% ze środków krajowych i w 50% ze środków wspólnotowych. Budżet kampanii wyniósł 3,1 mln euro.

Odpowiadając na kolejne pytania dotyczące wdrażania zaleceń pokontrolnych NIK w zakresie realizacji ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych w Polsce informuję, że w tej sprawie właściwym do udzielenia odpowiedzi jest Minister Środowiska. Kontrola NIK obejmowała bowiem działania resortu środowiska i zalecenia pokontrolne zostały tam skierowane. Resort ten udzielał również odpowiedzi i wyjaśnień w sprawach poruszanych w raporcie NIK. W kwestii spraw związanych z uprawami roślin genetycznie zmodyfikowanych, które pojawiły się w raporcie NIK, słusznie zauważono, iż obecnie nie ma przepisów prawnych, które regulowałyby tę kwestię. W wyniku braku tych przepisów brak jest również administracyjnego nadzoru nad potencjalnie występującymi uprawami roślin GM. W tym miejscu warto przypomnieć, że to ustawa *Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych*, którą przygotowuje resort środowiska, wdroży przepisy, które określą zasady koegzystencji trzech form rolnictwa oraz wprowadzi po raz pierwszy do porządku prawnego przepisy, które umożliwią niezwykle pożądaną kontrolę upraw. Ponadto w projekcie tym zawarta została delegacja umożliwiająca Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi wprowadzenie w drodze rozporządzenia zakazu uprawy roślin GMO, jeżeli staną się mu dostępne przesłanki świadczące o szkodliwości danego produktu i stanowiące tym samym podstawę wprowadzenia zakazu. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostanie wyposażony w narzędzie prawne, którego brak ogranicza na dzień dzisiejszy możliwość wprowadzenia zakazu w sposób nie powodujący konfliktu prawnego.

Odnosząc się do pytania dotyczącego badań naukowych w zakresie wpływu GMO na organizmy żywe informuję, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nadzoruje realizację kilku tematów naukowych w ramach programów wieloletnich, których efektem ma być udzielenie odpowiedzi na nurtujące kwestie, czy GMO ma negatywny wpływ na zdrowie zwierząt oraz na środowisko. W Instytucie Zootechniki – PIB w Krakowie przy współudziale Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - PIB w Puławach rozpoczęto badania naukowe, które dotyczą „Wpływu pasz GMO na produktywność i zdrowotność zwierząt, transfer transgenicznego DNA w przewodzie pokarmowym oraz jego retencję w tkankach i produktach żywnościowych pochodzenia zwierzęcego”. W ramach innego programu wieloletniego, który realizowany jest przez Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie prowadzone są prace, dzięki którym uzyskane zostaną m.in. dane na temat skutków wprowadzania do uprawy roślin genetycznie zmodyfikowanych, w tym oceniony będzie wpływ upraw transgenicznych na produkcję roślinną oraz rolnictwo ekologiczne i konwencjonalne oraz zbadane zostaną ekologiczne aspekty wprowadzania roślinnych GMO do agroekosystemów. Dotychczas przeprowadzone krajowe prace naukowe, finansowane z budżetu państwa, nie potwierdzają doniesień o szkodliwości produktów GMO. Przywołane w oświadczeniu panów senatorów stanowisko Amerykańskiej Środowiskowej Akademii Medycznej (AAEM) jest stanowiskiem organizacji pozarządowej, która nie prowadzi własnych badań naukowych. W swoich opiniach AAEM opiera się na doniesieniach i publikacjach, które również są cytowane i wykorzystywane w niezwykle kontrowersyjnych dyskusjach zwolenników i przeciwników GMO na całym świecie. Warto również zwrócić uwagę na przywołaną w oświadczeniu sprawę Niemiec. Rząd tego kraju wprowadził wiosną br. zakaz stosowania kukurydzy MON 810 i jak dotychczas nie poinformował oficjalnie, na piśmie, Komisji Europejskiej i pozostałych państw członkowskich o swojej decyzji, do czego zobowiązują przepisy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę 90/220/EWG, natomiast w ostatnim czasie Parlament Niemiecki zagłosował przeciwko tej decyzji rządu podnosząc, że jest to decyzja polityczna i nie została poprzedzona wnikliwą analizą naukową.

W tej sytuacji rząd polski podejmując dalsze decyzje co do postępowania z GMO musi mieć na uwadze, że każda z decyzji musi być zgodna z prawem. W tym przypadku szczególne znaczenie ma też fakt, że 16 lipca 2009r. Europejski Trybunał Sprawiedliwości ogłosił wyrok w sprawie C-165/08, w którym stwierdził, że zakazując wpisu odmian genetycznie zmodyfikowanych do krajowego rejestru odmian (art. 5 ust. 4 ustawy o

nasiennictwie) oraz zakazując dopuszczania do obrotu materiału siewnego odmian genetycznie zmodyfikowanych (art. 57 ust. 3 ustawy o nasiennictwie) Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom wspólnotowym, które ciążyą na niej na mocy dyrektywy nr 2001/18/WE oraz dyrektywy Rady nr 2002/53/WE. Wobec wyroku Polska zobowiązana jest jak najszybciej dostosować swoje przepisy do prawa wspólnotowego, aby uniknąć konsekwencji karnych.

Z powołaniem

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
PODSEKRETARZ STANU
M. Zalewski
Marian Zalewski